

somhed. Det bedste Eksempel have vi jo i saadanne Institutioner som Postvæsenet og Statsbanerne. Der er en Mængde Omraader, som ganske naturligt unddrage sig Statens Virksomhed, og hvor det, hvis Staten vilde forsøge at drive Virksomhed der, vilde mislykkes. Men jeg tror ikke, man kan drage anden Skillelinie end den, at hvor Staten kan gøre det dygtigere og bedre for Samfundet i det hele end det private Initiativ, har Staten Ret til det og undertiden Pligt. Jeg er aldeles ikke bange for, at de private Selskaber ikke skulle kunne klare sig i Konkurrencen med Statsanstalten. En Statsanstalt vil aldrig have den Energi i Erhvervsvirksomheden, som det private Selskab har, selv om den er nok saa godt ledet. Og jeg kalder den godt ledet, naar den følger med Tiden og arbejder energisk for sit Formaal. Jeg skulde meget bebrejde Statsanstalten, hvis den var saa gammel-dags, at den aldeles undlod at tage Hensyn til Udviklingen og i den Grad laa paa den lade Side, at den slet ikke optog Konkurrencen. Men selv om en Statsanstalt gør det, vil den aldrig have den Energi i Erhvervsvirksomheden som de af privat Initiativ udgaaede Selskaber. De ville altid paa visse Omraader have et Forspring, og ligesom de hidtil have kunnet klare sig i Konkurrencen, saaledes tror jeg ogsaa, de ville kunne det i Fremtiden.

Jeg vil gerne bede det høje Ting se med Velvillie paa dette lille Lovforslag. Det skal indrømmes, at det ikke er af meget stor Rækkevidde, men hvis den Opposition, der er kommen frem her i Tinget, skulde være et Udslag af det Synspunkt, at nu vil man til at lukke Dørene for Statsanstalten, nu skal den til at være en forældet Institution, som ikke mere maa følge med Tiden, saa vilde jeg være ked af det.

Rottbøll: Den højtærede Minister indrømmede, at det var i og for sig et korrekt Standpunkt, jeg indtog, ved at sige, at enten maatte man stoppe Anstalten nu, eller ogsaa maatte man vente paa Fremtiden og efterhaanden give Statsanstalten friere Tøjler og lade den komme stærkere

i Konkurrence med de private Selskaber. Det er ogsaa min Mening i og for sig, at lader man dette Lovforslag gaa igennem, som det foreligger, og ellers lader Staten udnytte de Erfaringer, de private Selskaber have gjort paa dette Omraade, saa vil man blive nødt til siden at gaa videre, naar ny Forsikringsformer komme frem. Jeg har ikke i og for sig sagt, at det ikke burde prøves, men jeg har sagt, at man dog skulde betænke sig stærkt paa det. Og naar saa den højtærede Minister siger, at andre Selskaber allerede have udnyttet de Erfaringer, som „Dansk Folkeforsikring“ fra Begyndelsen gjorde, ved at tage denne Folkeforsikring op, ja, saa er det jo ganske rigtigt; men man kan jo ikke regulere de private Selskaber paa den Maade; de have naturligvis Lov til at kaste sig ind i de Forretninger, som de ville. Statsanstalten har denne privilegerede Stilling, som gør den stærkere i Konkurrencen. Desuden er der det at bemærke ved dette særlige Tilfælde, at man i Virkeligheden først skal have forhørt sig hos Statsanstalten eller rettere hos den daværende Regering, om de ikke vilde tage hele dette Spørgsmaal op og løse det, og de have ikke turdet, maaske ment, at det var noget, som ikke kunde løses. Saa have de private begyndt, og da det nu viser sig, at det kan gaa, vil Staten udnytte deres Erfaringer.

Angaaende Forbindelsen med „Arbejdernes Livsforsikringsselskab“ skal jeg kun gøre een Bemærkning. Jeg er ikke imod denne Forbindelse, saaledes som jeg synes, den ærede Minister sagde. Jeg har ikke det mindste imod, at Arbejderne drages ind under Livsforsikringen, tværtimod, naar man ikke paa anden Maade kunde drage dem ind derunder end paa den foreslaaede, burde man absolut vedtage dette. Men efter den Forsikringslov, som vi have gennemført, maa de private Selskaber virkelig nu siges at være i den Grad kontrolerede og sikrede gennem Lovgivningen, at de vedkommende med fuld Tryghed kunne henvende sig der. Og de private Selskaber drage dem vel ogsaa, skulde man synes, snarere end Statsanstalten, eftersom de Betingelser, der stilles i denne Lov, jo for saa vidt ere dyrere end de private Sel-